

[A. C. Normann.]

flere gange er rejst her i tinget af mit parti, bl. a. i oktober 1958 — det står i Folketings-tidende 1958-59 sp. 208 — om, at personer, der på grund af alder går ud af erhverv, i det første år derefter kun skal beskattes af den forventede lavere indtægt. Man burde foruden alder også have nævnt sygdom, der jo kan være en lige så god grund til at opgive sit erhverv som alder, men jeg går ud fra, at oppositionen også i den henseende er enig med os. I det hele taget er der adskillige områder, hvor vi forhåbentlig kan tale os til rette med oppositionen om skatteknikken, så meget mere som den skatteplan, der blev vedtaget af vort partis hovedbestyrelse, er en skitse, hvis satser nu skal til detailbehandling, og som vi gerne vil forhandle med de øvrige partier om.

I forbindelse med skatterne vil jeg i øvrigt gerne om det radikale venstres forslag sige, at skattesystemet efter vor mening fortsat må bygge på evneprincippet. De bredeste skuldre må bære de største byrder, og systemet bør tilskynde borgerne til at disponere økonomisk forstandigt, bl. a. fordi straf for flid og arbejdsomhed ved vort system søges afskaffet og sparsommelighed belønnet. Da vi mener, at de mindste indtægter bør være fri for direkte skatter, hæver vi i vort forslag grænsen for skattefri indtægter for forsørgere til 6 500 kr. Og hvis jeg må nævne et andet detailområde, så foreslår vi, at lettelse for unge, som første gang etablerer sig og sætter sig for store forpligtelser, for store gældsafdrag, udvides i den kommende tid.

For at sikre en rimelig progression i den samlede beskatning, efter at vi har fået proportionalbeskatningen ført noget længere op, og i erkendelse af, at egentligt storforbrug i vidt omfang ligger på områder, der ikke rammes af forbrugsafgifterne, og endelig for til en vis grad at afbalancere den foreslåede betydelige nedsættelse af indkomstbeskatningen af de største indtægter foreslår det radikale venstre, at man indfører en direkte skat af egentligt storforbrug. Den direkte forbrugsskat skal for forsørgere hvile på det forbrug, som skatteyderen har ud over et vist beløb, efter at indkomst- og formueskatter er betalt og eventuelle udgifter i forbindelse med sygdom og uddannelse er afholdt, ligesom der må tages hensyn til antallet af personer i husstanden. Det

nævnte storforbrug foreslås derefter beskattet med 20 pct., og forbrugets størrelse opgøres groft sagt ved, at indtægten lægges sammen med eventuel formuetilbagegang, eller ved at formuestigning trækkes fra indtægten.

Vedrørende de faste skatter har det radikale venstre jo gennem årene krævet, at staten overtager en stadig stigende andel af amternes sygehusudgifter; staten betaler jo nu ca. 60 pct. af disse udgifter. Dernæst mener vi, at de store forskelle, der er mellem forskellige egne og kommuner, gør en reform af den amts- og sognekommunale beskatning nødvendig, og derfor foreslår vi, at hovedparten af de beløb, som hidtil er udskrevet som amtskommunal grundskyld, overtages af sognekommunerne, der derefter træffer bestemmelse om delingsforholdet mellem indkomst- og ejendomsskat.

Derudover går forslaget ud på, at staten overtager kommunernes direkte udgifter til folkepension. Herved aflastes kommunerne for byrder af omtrent samme størrelse som de udgifter, de overtager fra amterne, og de kommuner bliver lettet mest, som har de højeste skatter. Der vil for amterne og sognekommunerne tilsammen altså ske en betragtelig nedsættelse af skatterne.

Vort parti foreslår endvidere, at der lægges loft over bygningskatterne på grundlag af vurderingen i 1956, således som det allerede er sket for byernes vedkommende. For de landbrug, der allerede har fornyet deres avlsbygninger under det høje prisniveau, må der gives adgang til en rimelig afskrivning af disse bygningsværdier. Det er jo tanken i vort forslag at gennemføre en fiksering, altså en fastlåsning, af bygningskatterne.

Men så vil jeg gerne føje til, at når jeg for lidt siden overrakte en blomst, som udtrykte en både velment og berettiget anerkendelse til oppositionen for dele af dens skatteudskrivningsgrundlag, bliver jeg nødt til at spørge: men hvad nu med det såkaldte fællesprogram? Jeg så nok, at de konservatives formand, det ærede medlem hr. Poul Sørensen, forleden forklarede — som også det ærede medlem hr. Per Hækkerup har mindet om — at ikke en tøddel var ændret deri. Jeg ved ikke, hvor meget en tøddel er efter konservativ opfattelse, men for mig at se er de ændringer, VK-planen er undergået, så store, at de to partier faktisk for længst